Doğan Kardeş

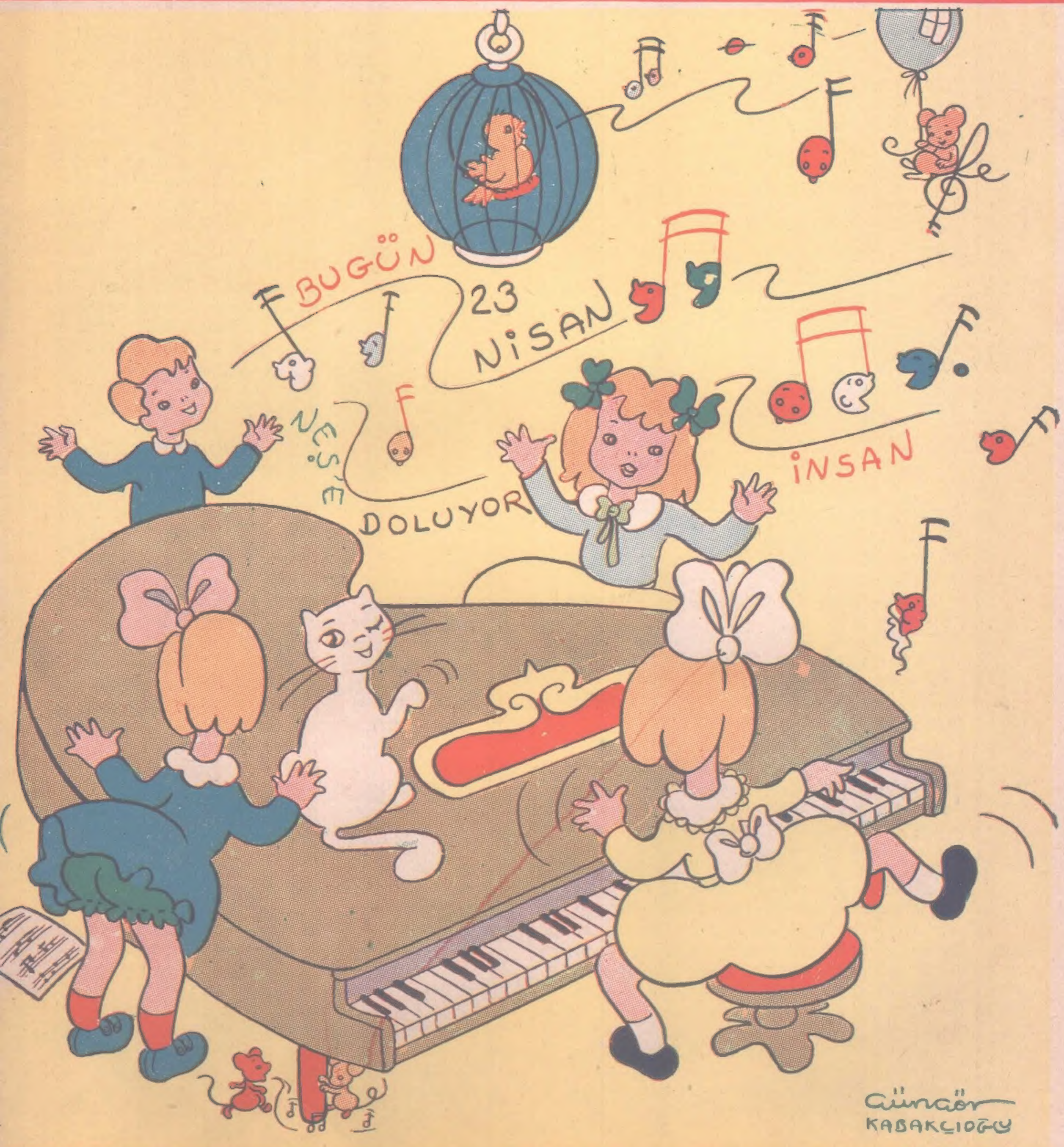

Sayı
343

YAŞASIN ÇOCUK BAYRAMI

Krş.
15

Kulübedeki Misafir

— 2 —

— Çok rica ederiz baykuş. Şimdi senin ne kadar haklı olduğunu anlıyor ve üzülüyoruz. Ne olur bize yardım et ! Bir plân tasarla. Sen ne dersen yapmıya hazırız.

— Pek âlâ. Aptallık ettiniz ama, şimdi üzülüyorsunuz demek. Öyle ise ben bir plân tasarlıyayım, dedi. Sonra başını tüylerinin içine gömüp uzun uzun düşündü.

Bütün kuşlar etrafına toplanıp çıt çıkarmadan beklemiye başladılar. Baykuşun fikirlerini dağıtmaktan korkuyorlardı. Kanatlarını bile kıpırdatmadan bir müddet bekledikten sonra baykuşun tekrar uykuya daldığını sandılar. Tam o sırada baykuşun kafası tüylerin arasında göründü. Başını iki tarafa salladı, gözlerini yusyuvarlak açtı.

— Kim benden plân istedi ?

Hepsi : «Baykuş plân buldu. Plân buldu.» diye

bağırıştılar. Baykuş yine konuşdu. «Önce gidip ağaçkakana haber verin bütün orman yaratıklarını çağırsın, plânı hepinize birden anlatayım. Çünkü ancak hep beraber olursanız bu plân yürürlüğe girer.

Batı rüzgârı, «Ben ağaçkakana haber veririm» diyip gitti. O kadar telâşla gitti ki, kulübedeki insanlar fırtına çıkıyor sanarak koşup pencerelerini kapattılar.

Kırlangıçlarla çaylaklar sabırsızlıkla bekliyorlardı. Derken vahşi ormandan ağaçkakanın mesajı işitildi.' «Tehlike var ! Tehlike var ! Güneşli alana geliniz. Güneşli alana geliniz. Baykuş konuşacak !»

Ormandaki diğer ağaçkakanlar işareti alınca onlar da dağılmaya başladılar. Orman tık tık tak tak tak sesleriyle doldu. Sonra küçücük ayakların koşarken çıkardığı tıpırtılarla kanat sesleri duyuldu. Orman yaratıkları her taraftan toplanıyorlardı. Kahverengi tavşan atlıya sıçraya, köstebekle tarla faresi otların arasından kaya kaya, kurbağa hoplıya hoplıya geldiler. Sümüklü böcek evini sırtına almış nefes nefese geliyor, geç kalmamaya çalışıyordu. Böcek, siyah parlak elbisesi ve şemsiyesiyle bir iş adamını andırıyordu. Güneşli ve gölgeli yerlerden yarasalarla kelebekler, güvercinler ve hertürlü kuşlar geliyorlardı. Eşekarısı pırıl pırıl kılıcı ile göründü.

Çekirge sazların üstünden geçerek yolunu kısaltmıya çalışıyordu. Solucanlarla yeğenleri olan ateş böcekleri, arkadan harbe hazırlanmış bir ordu düzgünlüğü ile, tek sıra halinde karıncalar göründüler.

Batı rüzgârı herkesi dikkatle saydıktan sonra «Herkes geldi baykuş. Haydi artık plânı bize söyle.» dedi. Hemen kırlangıçlarla çaylaklar atıldılar : «Evet plânı söyle baykuş ! Haydi düşüncelerini anlat !»

BAYKUŞ PLÂNI SÖYLÜYOR

— Dinleyin !. Yıllarca önce ben küçükken bir baykuşken, dedemin, insanların vahşi ormana nasıl gelip o kulübeyi yaptıklarını anlatırken dinledim. Onlar da tıpkı bu insanlar gibi yapmışlar. Ağaçları sökmüşler, derede balık tutup koruda avlanmışlar. Nihayet vahşi ormanı herhangi bir yaratık için tehlikeli bir hale sokmuşlar. Sonra dedem bir plân tasarlamış ve bu plânla bir kaç hafta içerisinde insanlar burasını hiç dönmemek üzere terketmişler. Ama bugün yine aynı tehlike karşısındayız. Onun için bizde dedemin plânını kullanarak vahşi ormanın güvenini ve sessizliğini geri almağa çalışacağız.

Bunu işitince orman yaratıkları sevinçle bağırıştılar. Fakat baykuş kanatlarını kaldırarak onlara«sus» işareti verdi.

— Bu güveni elde etmek o kadar kolay bir şey

değil. Bu rahatça yuvalarda oturmak, derede yüzmek veya güneşli alanda güneşlenerek elde edilmez. Onu elde etmek için hepimizin çok çalışması gerektir. Eğer hepimiz kendimize düşen görevi hakkıyla yaparsak kazanırız. Hepiniz bu şekilde çalışmaya söz veriyor musunuz ?

— Evet, evet veriyoruz !

— Ya sen dere, sen de payına düşeni yapacak mısın ? Sen de balıklarını alacaklar, sana eski tencereleriyle kepçelerini, eski ayakkaplarını, tenekelerini, kâğıtlarını atacaklar. Sen o vakit utancından güneşli alandan geçemez bir hale geleceksin. Onun için sen de söylediklerimi yapacak mısın dere ?

— Biraz fazlaya kaçıyorsunuz ! Ben tembel bir şeyim. Sadece ağır ağır kendi halimde akıp gitmek isterim.

— Daha iyi söyledin ya. İnsanlar senin bu tembel akışını durduracaklar, sana taşıman için sandallar verecekler. Hatta çocuklar içinde yüzecek, seni taşa tutacaklardır. Ondan sonra artık sen yavaş yavaş kuruyacak ve yok olacaksın.

Orman yaratıkları lâfa karıştılar :

— Oh dere, ne olur sen de yardım et.

Kocaman fare bağırdı «Sen kuruyup yok olursan benim evim ne olur ?»

Kurbağa da telâşlandı. «Ya ben, ben ne olacağım ? Nerede oturacağım ?»

Doğan Kardeş 8 Yaşında!

Doğan Kardeş 8 yaşını doldurdu. İlk sayımız 1945 yılının 23 Nisanında çıkmıştı.

Aradan geçen bu 8 yıl içinde binlerce çocuk Doğan Kardeş'i okudular. Sonra büyüyüp artık okumaz oldular. Fakat onların da yerini yeni yeni kardeşler aldı ve alıyor. Şimdi bütün Türkiye'de büyük bir Doğan Kardeş ailesi var. Bu aile gittikçe çoğalıp büyüyor.

Doğan Kardeş çocukların sevgilisidir. Onlara anadilini en temiz, en düzgün, en güzel şekli ile eğlendirerek, oyalıyarak, bilgilerini, görgülerini arttırarak öğretir.

Doğan Kardeş yalnız bir dergi değildir. Bütün bir kitaplıktır. Doğan Kardeş'in yayınladığı kitaplar da kendisi kadar güzel ve faydalıdır. «Nedir? Niçin? Nasıl?» serisinde çıkan öğretici kitaplar, masallar, hikâyeler, romanlar bütün bu biribirinden güzel eserler her çocuğun kitaplığında yer almalıdır.

Sevgili kardeşlerim, Doğan Kardeş'in kardeşlerini çoğaltmak size düşer. Ona yeni yeni okuyucular bulmak sizin elinizdedir. Doğan Kardeş ailesinin çoğalmasına elbirliği ile çalışınız. Haydi nice yıllara sevgili kardeşlerim.

DEPREM FELÂKETİ

Biliyorsunuz ki, Martın son haftasında şiddetli bir deprem oldu. Balıkesir ve Çanakkale bölgesindeki bazı köylerde, bu arada Yeniceye ve Gönen ilçelerinde yüzlerce vatandaşımız öldü, binlerce ev yıkıldı.

Yurddaşlarımızın uğradığı bu büyük felâkete bütün milletce üzüldük. Allaha dua edelim de böyle bir felâketle bir daha karşılaşmıyalım.

Şimdi bizim yapacağımız şey, felâkete uğrayan kardeşlerimize elimizden gelen, gönlümüzden kopan yardımı yapmak. onların az da olsa acısını dindirmektir.

★

MODA İLKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN YARDIMI

Deprem felâketine uğrayan kardeşlerimize gönderilmek üzere Moda ilkokulu öğretmen ve öğrencileri aralarında topladıkları 820 lirayı yardım komitesine vermişlerdir. Bu hayır sever kardeşlerimizi candan tebrik ederiz.

★

Doğan Kardeş

Bütün Türk çocuklarının 23 Nisan bayramını kutlular.

★

23 Nisan

Bugün sevinç içindeyiz hepimiz,
Bayraklarla süsleniyor balkonlar.
Caddelere taklar kuruluyor,
Bizim marşı çalıyor bandolar.
El üstünde geziyoruz, sabah akşam.
Nasıl sevinmiyelim geldiğine,
Evde bayram, sokakta bayram,
Okulda bayram!..

★

Yurdumuza hoş geldin 23 Nisan!
Sana gözlerimizden sevinç,
Bahçelerimizden bahar getirdik, yolluk
Seni kucaklamağa geldi bugün,
Köyler, şehirler dolusu çocuk!..

Ş. E. REGÜ

(Bayram Yerinden)

TAZECİK BİR YUMURTA

Karga dedi «gak.. gak!..»
Ördek dedi «vak.. vak!..»
Tavuk dedi «gel, bak!
Tazecik bir yumurta!..»

Köpek «şunu çalsam!..» der,
Kedi, kapıdan gözler..
Ayşe her sabah içer
Tazecik bir yumurta!..

★

EVİMİZ

Ne güzeldir evimiz,
İçi dışı tertemiz..
Orda doğar, büyürüz;
Sever bizi annemiz.

Tarık ORHAN

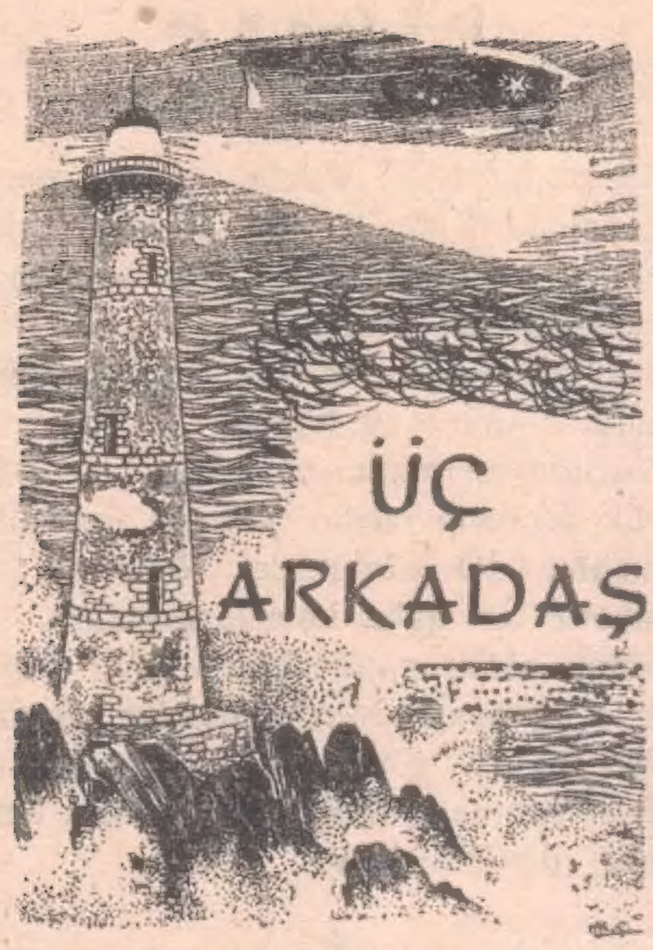

ÜÇ ARKADAŞ

BİRİ upuzun. güzel bir deniz feneriydi. İlk yakıldığı zaman, etrafına bakınca yalnızlıktan ürktü. Koca denizin ortasındaydı. Köpüklü dalgalar, tepesine ulaşamadıkları için kızgınlıkla üzerine atılıyor, uluyorlardı. Şiddetle esen rüzgâr Deniz Fenerini büsbütün korkuttu. Yardım bekliyormuş gibi bakışını göğe çevirdi. Hudutsuz mavilikte ayrı ayrı birçok ışıklar gördü. Tatlı bir sesin,

— Merhaba Deniz Feneri !.. Öyle parlak ışığın var ki, seni yıldız sandım ! dediğini duydu.

Deniz Feneri yalnızlıktan kurtulduğuna sevindi.

— Kimsin sen ?

— Ben Şimal Yıldızıyım. Senin gibi, ben de denizdekilere yol gösteriyorum. Fakat senin yaptığın hizmet benimkinden önemli. Çünkü sen hem yol gösteriyor, hem onları denizaltı kaynaklarından da koruyorsun. Seni çok takdir ediyorum Deniz Feneri ! Deniz Feneri yeni arkadaşına minnetle baktı.

— Hizmetimin büyüklüğünü bilmem ama, ışığım, seninkinin yanında mum ışığı kadar sönük kalıyor.

Şimal Yıldızıyle Deniz Feneri arkadaş olmağa, bulutlar engel olmadığı zaman birbiriyle konuşmağa karar verdiler. Deniz Feneri hayatından memnundu artık.

Birkaç yıl geçti. Bir yaz gecesi Deniz Feneri karanlığa gömülmüş sahilde kırpışan bir göz halinde ufacık bir ışık gördü. O anda ışığın incecik sesi duyuldu :

— Selâm sana güzel büyük Deniz Feneri !

Deniz Feneri konuşanın kim olduğunu sordu.

— Ben, balıkçı İsmailin evinde yanan lâmbayım. Evin hanımı Hatice, çocuklarını uyutup geceleri kocasının ağlarını tamir eder. Sana kaç gecedir hayranlıkla bakıyorum Deniz Feneri. Böylece Deniz Feneri kendine ikinci bir arkadaş edindi. Bundan sonra her akşam, sahil evlerinde ışıklar yanınca küçük lâmba Deniz Fenerine seslenir, sohbete dalarlardı. Fenerin deniz ortasındaki hayatı sakin, değişiksiz geçtiği için en çok lâmba konuşuyordu. Boyundan büyük bir gevezeydi !

Deniz Feneri kısa zamanda İsmail Reisin ailesinin kaç kişi olduğunu, isimlerini, hatta küçük Ahmedin kaç tane dişi çıktığını bile öğrenmişti. Kış geldi. Yağmur ve fırtınalar başladı. Bulut ve sis yüzünden Deniz Feneriyle Şimal Yıldızı eskisi gibi birbirlerini göremiyorlardı. Lâmbanın da sesi çıkmaz olmuştu. Şubat ayının fırtınalı bir gecesiydi. Dalgaların uğultularını birdenbire lâmbanın incecik sesi deldi :

— Deniz Feneri ağabey, ne olur etrafa iyice bakıver : bizim İsmail reisin takası nerede acaba ?... Bu saate kadar dönmedi. Evimizin halini görsen sen de acırsın.

Deniz Feneri, İsmail reisin «Günaydın» adındaki takasını tanırdı. Görür görmez yolunu iyice aydınlatmağı vadetti. Fakat «Günaydın» görünürlerde yoktu. Fener, bulutlara bürünmüş Şimal Yıldızına seslendi :

— Ablacığım, seni göremiyorum. Ne olur, elinden geleni yap, bulutlardan sıyrıl. «Günaydın» adında bir takayı arıyoruz. Sana bahsettiğim arkadaşım Lâmbanın evinin efendisi İsmail reisin takası... Çok iyi, çok çalışkan bir aile. O adamı kurtarmalıyız.

Şimal Yıldızı arkadaşını kırmadı. Sağa sola bakındıktan sonra «Günaydın» ı gördü. Deniz Fenerine bulunduğu yeri söyledi. Fener olanca güciyle o tarafı aydınlatmağa başladı. Fakat kesilen fırtınadan sonra denizi kalın bir sis kaplamıştı.

Deniz Feneri gökteki arkadaşına tekrar yalvardı :

— Şimal Yıldızı, bulutlarla sisin hatırını kıramıyacaklarını biliyorum. Biraz dağılsınlar da ışığımı takanın bulunduğu yere yollayayım. Hem çabuk olsun, çünkü tehlikeli bir yerde... Sende ona yardım et, yol göster !

Deniz Feneriyle Şimal Yıldızı elele vererek o âna kadar kapkaranlık olan denizi aydınlattılar. İsmail reis teknesini sahile doğru çevirdi. Lâmba büyük arkadaşına içten teşekkür etti. İsmail reisin dönüşünden sonra evdeki sevinç iki arkadaş için uzun zaman konuşma konusu oldu.

Balıkçı hiçbir zaman, hayatını ufak bir petrol lâmbasının ışığına borçlu olduğunu bilmedi. Fakat Deniz Fenerinin önünden her geçtikçe şükran dolu bakışını ona doğru çevirirdi. Deniz Feneri bu bakışı gördükçe için için seviniyor, çetin fakat asil hizmetini daha büyük bir zevkle yapıyordu.

N. Y. TALUY

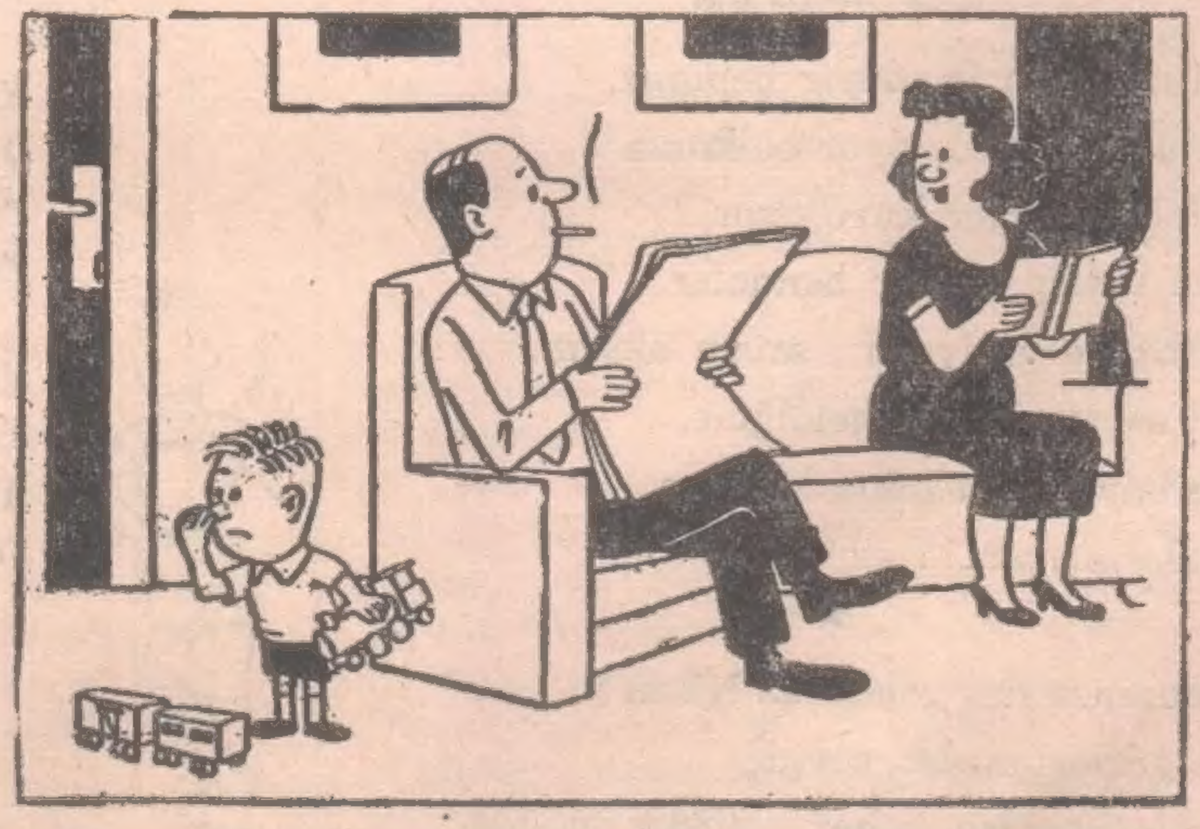

— Aman Ahmetçiğim, bu kitap ne meraklı şeymiş. Büfeden şeker çalan çocukların burunlarının neden bir karış uzadığını anlatıyor.

FARELER ARASINDA -6-

Yazan ve Çizen :
Güngör Kabakçıoğlu

Sonra çantalarını aldılar, anneleri ile öpüştüler, ve okulun yolunu tuttular.

Okulda arkadaşlarına akşam ninelerinin anlattıkları güzel masalı anlatırken zil çaldı.

Biraz sonra da sınıfa öğretmen geldi, çocuklar hemen ayağa kalktılar.

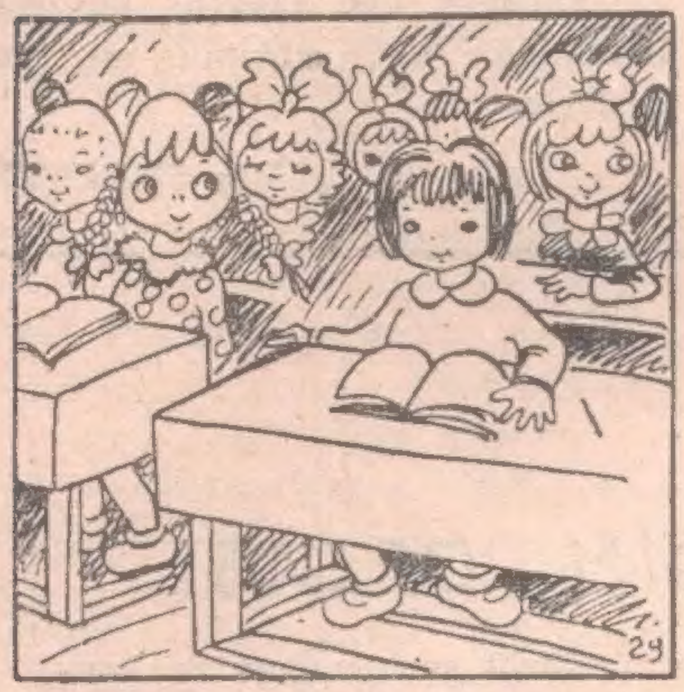

Herkes kitaplarını defterlerini çıkardı. Ayla da kitaplarını çıkarırken çantasından küçük fare sıçrıyarak sıraya hoplamasın mı ?

Ayla ne olduğunu anlıyamadı, bir çığlık attı.

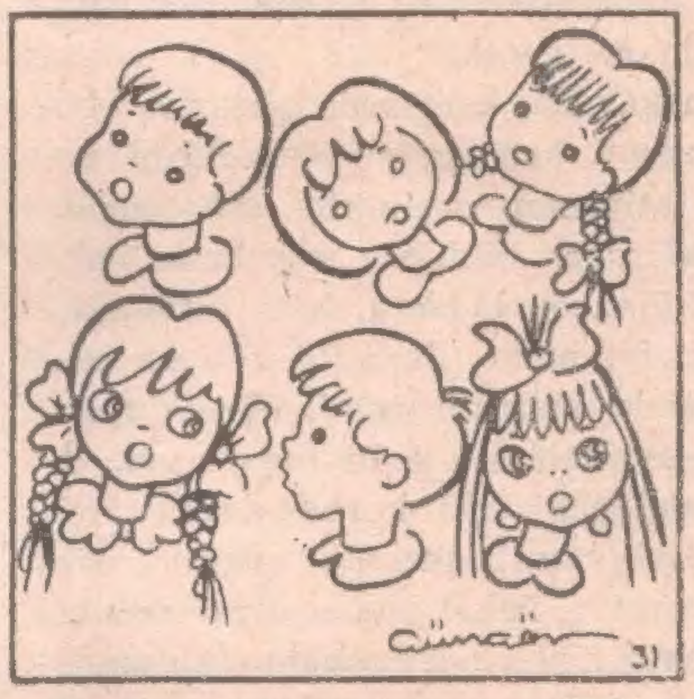

Herkes şaşkınlık içindeydi. Aylaya ne olmuştu böyle ?..

İYİ BİR SPORCU MUSUNUZ ?

Kış ve yaz sporlarını yapmak ve sevmek, yüzde yüz bir sporcu olmak değildir. Bir kere yaptığınız sporu, oynadığınız oyunu hem iyi, hem güzel yapmanız lâzım. Ayrıca, mükemmel bir sporcu iyi ruhlu, iyi tabiatlı olmalı.

Aşağıdaki suallere açıkca «evet» veya «hayır»larla cevap veriniz.

3 «evet» e kadar, iyisiniz. 4 - 6 «evet» iyi bir sporcu ve oyuncu olmadığınızı gösterir. Kendinizi kontrol ederek hatalarınızı düzeltmeğe çalışın. 7 - den fazla «evet», kusurlarınızı düzeltmezseniz sporda ve oyunda başarı kazanamıyacağınızı gösterir.

1) Oyun oynarken, sizden zayıf veya yaşça küçük rakipleri tercih eder misiniz ?
2) Oyunda arkadaşlarınızdan biri size akıl öğretirse kızar mısınız ?
3) Size yapılan ufak tefek hizmetleri kolayca unutur musunuz ?
4) Ekipiniz oyunu kaybederken, yenilmenizi oyunculara değil de sahaya, yağmura veya güneşe v.s. yükler misiniz ?
5) Ekip oyunlarından daha çok iki kişilik oyunları sever misiniz ?
6) Oyun sırasında etrafınızda kalabalık bulunmasını ister misiniz ?
7) İyi oynamamak korkusundan oyundan kaçar mısınız ?
8) Oyunda arkadaşlarınız size çarpınca, bunu mahsus yaptıkları aklınıza gelir mi ?
9) Hata yaptığınız zaman ikaz edilince karşılık verir misiniz ?
10) Grup oyunlarında verilen vazifeyi beğenmemezlik yapar mısınız ?
11) Yaptığınız spordan bahsederken başarınızdan biraz övünerek bahsetmeği sever misiniz ?

★
YAPI ve KREDİ BANKASI'nın
İkramiyeli Aile Cüzdanı
sizi de
bir ev sahibi
edebilir.
★

Kurbağalar Diyarında

KURBAĞAYI hepimiz tanırız. Fakat emin olunuz ki bu hayvan hakkında bildiklerimiz pek fazla olmasa gerek.

Hem karada, hem suda yaşayan bu hayvanın katiyen su içmediğini ve bu ihtiyacını desindeki çok küçük deliklerden aldığı rutubetle giderdiğini, ortasından ikiye bölünmüş dilini bir anda ileriye uzatmak suretile de avlarını yakaladığını duyan ve görenimiz pek azdır sanıyorum.

Memleketimizdeki kurbağalarda bu iki özellikten başka göze görünür bir şey yoktur, fakat başka diyarlardaki kurbağa tiplerinde pek meraklı manzaralar göze çarpar. Kuzey Amerikada yetişen ve halk tarafından (Boğa kurbağası) adı verilen bir kurbağa vardır ki, doğrusu bu adı almağa lâyıktır. Zira çok uzaklardan bile duyulabilen sesi tıpkı öküzün böğürmesine benzer.

Bu hayvanın boyu otuz ve eni 15 santim kadardır. Aşağı yukarı bir kilo ağırlığındadır. Olağanüstü bir çevikliği vardır : meselâ üç metre ileriye ve bir buçuk metre yüksekliğe ferah ferah atlıyabilir. Açgözlülüğü ise dillere destandır, doymak bilmez. Şunu da söyliyelim ki, büyüklük rekoru bu kurbağada değil (Roma Golia) adındaki (Kamerun) kurbağasındadır. Çünkü bu kurbağaların boyu 40 ve eni 30 santimdir. Kuvvetine de diyecek yoktur. Avrupaya getirilmek üzere yakalanıp bir fıçıya konan bu cins bir kurbağanın fıçının kapağını söktüğünü söylersem kuvvetinin derecesini artık siz düşünün.

Avustralyanın (Tashanya) adaları kıyılarında (Battıram) adındaki kurbağalara yığın halinde rastlanır. Bu hayvanlar, bir çekicin çakılları şiddetle döğmesine benzer bir ses çıkarırlar. Bu ses o kadar uzun zaman devam eder ki o civardan geçen turistler, bir takım işçilerin sahilde taş kırdıklarını sanırlar. Arjantin taraflarında rastlanan büyük kurbağalar ise çok kötü huylu ve kavgacıdır. Isırdıklarını zehirlerler. Avına pusu kurmak için bu hayvan kumu eşeliyerek içine gömülür ve yalnız iki gözünü dışarıda bırakır.

Bu kurbağanın sesi tıpkı yeni doğmuş çocuğun vıyaklamasına benzer.

Bu kadar biçimsiz kurbağalardan sonra bir de sevimli kurbağalardan bahsedelim sevgili kardeşlerim.

Güney Amerikada (Phrynisens nigricano) adındaki kurbağa yalnız karınca yemekle geçinir. Koyu turuncu bir elbiseye bürünmüş olan bu hayvan akşamın alaca karanlığı çökmeğe başlayınca öyle güzel sesler çıkarır ki, kendinizi adeta bir flütün güzel melodilerini dinliyorum sanırsınız.

Yurdumuzun kurbağalarından gerçi flüt nağmeleri işitmeyiz ama, onların seslerinde de yüreğimize dolan bir ahengin, bizi okşayan bir şiirin bulunduğu inkâr edilebilir mi, kardeşlerim.

Vefa ŞEREFLİ

Hikâye

GEÇİMSİZLİĞİN CEZASI

DURMUŞLA Satılmış birbiriyle bir türlü geçinemiyen iki komşuydu. Doğrusunu söylemek gerekirse, asıl geçimsizlik Satılmıştaydı. Saf, iyi yürekli Durmuşla alay ediyor, her fırsatta onu aldatmağa çalışıyordu.

Evlerinin arasında ufak bir toprak parçası için haftalarca kavga ettiler. Durmuş, toprağın ona dedesinden kaldığı için ne kadar dil döktüyse de köye çok sonradan yerleşen Satılmış bunu kabul etmiyor,

— Bu toprak benimdir ! diyor, başka bir şey demiyordu. — Hele bir şey ek de göreyim !

Durmuş, adamın gittikçe terslendiğini görünce,

— Peki, dedi. Komşular arasında avuç içi kadar bir toprak için kavga olmaz. Ektiklerimi yarı yarıya paylaşırız. Razı mısın ?

Satılmış hazıra konmağa çoktan razıydı.

Durmuş devam etti :

— Mahsulü şöyle paylaşırız : Toprağın üstündeki senin, altındaki benim olur.

Satılmış buna da razı oldu. Durmuş o yıl havuç, pancar, turp ekmişti. Zamanı gelince Satılmışa üst kısmını, yani yeşillikle yaprakları verdi, sebzeleri kendisi aldı. Satılmış aldandığına fena halde kızdı. Durmuşla günlerce kavga etti durdu. Sonunda,

— Bu yıl toprağın altındaki benim olacak; üstünü ben alacağım ! dedi.

Durmuş,

— Hay hay komşucuğum, dilediğin gibi olsun ! dedi ve o yıl domates, patlıcan. biber, fasulye ekti.

Satılmış bu sefer de bir şey almadığı gibi köy onunla alay etti. Hırçınlığı ve geçimsizliği yüzünden zaten sevilmiyordu.

O günden sonra Satılmış kimseye sataşmadan, akıllı uslu oturdu.

DAR GEÇİT

Doğan Kardeş'in Romanı : No : 5

Çeviren : Or. - Az.

Yüzüğü buldum galiba, diye düşündüm. Her halde bu madalyonun içinde olacaktı. Epey çalışmalarıma rağmen madalyonu açamadım. Sonra biraz daha zorluyarak açmağa muvaffak oldum. İçinde yüzük müzük yoktu. Sadece küçük bir kâğıt parçası buldum. Belki yüzüğün bulunduğu yerin plânı vardı. Mumun ışığına yaklaştırıp neler yazılı olduğunu görmeğe çalıştım.

Kâğıtta şunlar yazılıydı :

Gençlik ancak yirmi beş yıl sürer.
Yıllar çekilen metreler gibi erir.
Hayat bir kuyu misali, dibi görünmez
Kuzeyde güneyde her yerde er geç ölüm var.

John Mohune

Bunları okuduktan sonra bütün ümitlerimin bir anda söndüğünü hissettim. Yine geldiğim gibi eli boş dönüyordum. Bu manasız, deli saçması mısralar yüzüğün bulunduğu yer hakkında hiçbir şey söylemiyordu.

Gümüş madalyonu boynuma astım. Elimdeki mum azıcık kaldığından bir an evel dönmek zamanı gelmişti. Geçidin sonuna geldiğim zaman girdiğim deliğin tıkanmış olduğunu gördüm.

Önce hiç canım sıkılmadı. Nasıl olsa çıkacak bir yer bulabileceğimi zannediyordum. Fakat etrafı biraz tetkik edince vaziyetin hiç te tahmin ettiğim gibi olmadığını anlamakta gecikmedim. Tam bu esnada elimdeki mum da bitip sönmüştü.

İşte o zaman içimi müthiş bir korku kapladı. Fakat kendime hakim olmağa çalıştım. Şimdi gece olduğundan çıkabileceğim elverişli bir delik olsa bile karanlıkta belli olmıyacaktı. En iyisi sabah olmasını beklemekti. Ozaman hem insan daha iyi düşünür, hem de aydınlıkta daha elverişli vaziyetler olabilirdi. Oracıkta uzanıp yatmağa karar verdim.

Nekadar uyuduğumu kestiremiyorum. Uyandığım zaman etraf yine eskisi gibi karanlıktı. Ayağa kalktım. Fakat dinlenmiş olmama rağmen hiçte iyi hissetmiyordum kendimi. Başımı yukarı kaldırınca taşların aralığından belli belirsiz bir aydınlığın gelmekte olduğunu gördüm. O zaman bütün gün uyuduğumu anladım. Mezar taşlarının üstüne ancak gurup vakti güneş düştüğünü biliyordum. Demek ki, yeniden akşam olmak üzereydi. Bu benim için çok acı bir şey oldu.

Yirmidört saat birşey yememiş olmanın tesiriyle karnım acıkmış, müthiş susamıştım. Tırnaklarımla taşların dibindeki toprağı kazmağa, geçebileceğim kadar bir delik açmağa çalıştım. Fakat ne mümkün ! Bir saat kadar böylece boşu boşuna uğraştıktan sonra birşey elde edemiyeceğimi anlıyarak vazgeçtim.

Yorulmuştum. Yere oturdum. Bir parça dinlenmek istiyordum. Ben dinlenirken içeri süzülen son ışık parıltıları da sönmüştü. Yeniden zifiri bir karanlık içinde kaldım. Gözlerimi kapatarak etrafımı saran karanlığı unutmağa çalışıyordum. Ama nerede ! Korkum yeniden uyanmış; içimi yemeğe başlamıştı.

Bir ara bütün cesaretimi toparlayıp ayağa kalktım. Elzevir ! Ratsey ! diye bağırarak beni kurtarmalarını yalvarmağa başladım. Bunun da bir faydası olmadı.

Tekrar yere uzanıp uyumağa çalıştım. Yorgunluk ve açlıktan bitkin düştüğüm için hemen derin bir uykuya daldım.

Uyandığım zaman güneş yeniden doğmuştu. Tekrar taşın dibindeki topraktan bir delik açmağa başladım. Fakat iki günlük açlık ve susuzluğun verdiği dermansızlıkla yere düşüp kendimi kaybettim.

Gözlerimi açtığım zaman kendimi temiz, sıcak bir yatakta buldum. Pencereden içeri pırıl pırıl bir güneş süzülmüştü. Oh, tekrar güneşi görmek ne güzeldi ! Allahıma bir defa daha şükrettim. Önce halamın evinde kendi yatağımda olduğumu zannediyordum. Sanki kaçakçılar ve yeraltında geçirdiğim şeyler rüyada olup bitmişti. Doğrulmağa çalıştım. Fakat yerimde doğrulacak kuvveti bile kendimde bulamadım. Boynumda tuhaf madeni bir şey hissediyordum. Elimi uzatıp yokladım, elime kabasakalın tabutunda bulduğum küçük gümüş madalyon geçti. İşte o zaman olup bitenlerin bir rüya olmadığını anladım.

Tam o sırada kapı açıldı, içeri Elzevir girdi.

Heyecanla «Elzevar, Elzevir kurtar beni !» diye bağırdım.

Elzevir gözlerinde tatlı bir bakışla yanıma gelip elini başıma koydu. «Yorma kendini, yavrum» dedi. «Sana kimse bir şey yapamaz. Burada emniyettesin. Al şunu iç bakayım.» Bir bardak sıcak süt uzatıyordu. Sütü içerken kendi evinde bulunduğumu haber verdi. Fazla bir şey söylemeden uyumağa çalışmamı tavsiye etti. Böylece kendimi toparlayıp, biraz kuvvetlenene kadar on onbeş gün kadar geçti. Bütün bu zaman zarfında Elzevir bana karşı büyük bir şefkat gösterdi; kendi çocuğu imişim gibi candan baktı.

Okula gelmediğimi ilk farkeden Bay Glennie olmuş. Halama gidip niçin gelmediğimi, hasta olup olmadığımı sormuş. Halam kaç gündür evde olmadığımı, nerede bulunduğumu da bilmediğini söylemiş. Bunun üzerine Bay Glennie Ratsey'e gitmiş, fakat orada da bir şey öğrenememiş. Artık herkes bir gemiye, binip köyden kaçmış olacağıma kani olmuş.

Fakat aynı gün Greenning dar geçitte bir takım garip sesler işittiğini haber vermiş ve bunu yüzüğünü arıyan Kabasakal'ın olacağına hükmetmiş.

Bunu Elzevir'e de anlatınca ihtiyar adam meselenin aslını bildiğinden gizli depolarına birisinin girmiş olacağını anlamakta gecikmemiş. Ratseyle beraber araştırmağa gidince beni bulmuşlar. Neredeyse ölmek üzereymişim.

Elzevir gizli depodan kimseye bahsetmiyeceğimden emindi, bu yüzden bu konuya dair hicbirsey sövlemedi bana. Fakat sık sık ziyaretime gelen Ratsev bir seferinde «John, yavrum ağzını sıkı tut» dedi.

— Devam edecek —

Bütün

Sigortalar

DOĞAN SİGORTA'ya

HİKÂYE

SAHTE PARA

GÖRÜNÜŞTE, bütün beş liralık banknotlar gibiydi. Fakat yalnız görünüşte... Çünkü aslında sahte bir banknottu. Kendisi önceden bunda bir fevkalâdelik görmemişti. Tavanarasında bir odada geceleri çalışarak onu ve deste deste arkadaşlarını bir adam yapmıştı.

Başka birisi gelip, bizim banknotun bulunduğu desteyi cebine soktu. Kibar giyimli bir adamdı. Tavanarasında çalışana,

— Hiç merak etme; hepsini dağıtacağım, dedi. Yarına bu kadar daha hazırla.

Parayı götüren adamın ilk uğradığı bir muhallebici dükkânı oldu. Bir tabak tatlı yedikten sonra kasanın önünde - ufak parasının olmadığını göstermek için - bütün desteyi çıkarıp üstteki beş liralığı verdi. Üstünü aldıktan sonra dükkândan çıktı. Yüzü gülüyordu. Ne olduysa sahte banknota oldu. Çekmeceye iner inmez içindeki paralar ona hücum ettiler, acı sözler söylediler. Sahte banknotun şaşkınlığını, gören, elden ele gezmekten hırpalanmış bir on liralık,

— Ayol bağırmayın bu kadar, dedi. Görmüyor musunuz, onun hiç bir şeyden haberi yok.

Yaşlı on liralık, sahte banknota hakiki ile sahte para arasındaki farkı uzun uzun anlattı. Sahte banknot, hiç değer taşımadığını, bir parça kâğıttan, hatta zararlı bir kâğıttan başka bir şey olmadığını öğrendi. Buna fena halde üzüldü. İçinden, «Keşke hep bu çekmecenin karanlığında kalsam.» diye geçirdi.

Fakat istediği gibi olmadı. Akşam dükkânı kapatan sahibi, o günkü kazancı cüzdanına yerleştirdi. Beş liralığı cebine koyup bindiği taksinin şoförüne verdi. Bunu, paranın sahte olduğunun farkına varmadan yapmıştı.

Eve dönüp kazancını sayan şöför. lâmbanın ışığında beş liralığın sahte olduğunu çabucak anladı. Fena halde üzüldü. Sonra omuz silkti.

— Ne yapalım ! Bana verdikleri gibi, ben de başkasına veririm. Alan da onu iyi para niyetine yürütür. Böylece kimse ziyanlı çıkmaz.

Şoför hemen ertesi sabah, beş liralığı alış veriş ederken bakkala uzattı. Tecrübeli adam o saat paranın sahte olduğunu anladı. Şoför özür dileyerek başka para verdi. Bunu bir müşteriden karanlıkta aldığını anlattı. Yalan da söylememişti !..

O akşam şoför bir müşterinin on liralığını bozarken karanlıkta sahte parayı sürdü. O günden sonra sahte banknot epey el değiştirdi. Eski ezginliği, utançlığı kalmamıştı. Adeta kendini öteki paralardan saymağa başladı. Memnundu.

Bir gün genç bir hizmetçi onu kasabın elinden alıp hanımına verdi. Hanımı büyük bir artistti. Bir gece önce başarıyla oynadığı piyes hakkındaki makaleleri okumuş, pek neşelenmişti. Şarkı mırıldanarak giyindi, tiyatroya, provaya gidecekti. Hep o çoşkun haliyle aşağıya indi. Kapıcı kadına seslendi :

— Sabahki posta geldi mi Zehra Hanım ?

Fakat kapıcı kadın meydanda yoktu. Odasından on, on iki yaşlarında bir çocuk çıktı.

— Annem hasta efendim. Onun yerine birkaç gün ablamla ben çalışacağız.

Çocuktan bir iki yaş büyük olan ablası da çıktı. Artist, hastanın durumunu sordu. O günkü neşeli haliyle herkese iyilik etmek istiyordu. Çantasından bir beş liralık çıkarıp kızın eline sıkıştırdı.

— Annenize bir şey alırsınız. Geçmiş olsun !

Çocuklar, piyangodan büyük ikramiye kazanmış kadar sevindiler. Anneleri zaten zayıf bir kadındı, beslen-

KÖYDE BAHAR RESMİGEÇİDİ

Beyazlar içinde gelin,
Hûlyalar içinde bahar..
Giyinmiş, kuşanmış ağaç;
Heyecan içinde rüzgâr..

Masmavi yukardaki deniz,
Menekşe dağların rengi..
Gözleri kapkara, kızın;
Dudağı güllerin dengi !..

Ümitler içinde gönlüm..
Cıvıltı içinde Nisan !..
Müjdeler taşıyor bulut;
Arzular içinde insan !.

Yemyeşil gülüyor şimdi;
Sapsarı olacak ova..
Saadet içinde köyüm..
Allaha binlerde dua !..

Tarık ORHAN

meğe ihtiyacı vardı. İki kardeş başbaşa vererek bir tavuk almağa karar verdiler. Sabahın tenha saatlerinden faydalanarak hemen çarşıya koştular.

Tavukçuya gelince, kız pencereden gördüğü iri bir tavuğu gösterdi.

— Bu tavuk kaç kuruş amca ? diye sordu.

Çocukları tanıyan tavukçu,

— Kiracılarınız için, değil mi ? dedi.

Çocuk, ablasının birşey söylemesine vakit bırakmadan,

— Hayır, kendimiz için; diye cevap verdi.

Tavukçu güldü.

— Yaa !.. Demek ziyafet var ?

Kız ezgin bir tavırla,

— Hangi ziyafet amca; annem hasta yatıyor. Ağzına bir şey koymuyor. Belki tavuk suyundan, sövüşünden yer dedik.

— Geçmiş olsun. Sizin içinse, dört liraya veririm. Hindi yavrusu kadar tavuk.

Çocuklar razı oldular. Tavukçu paket yaparken kız cebinden beş liralığı çıkardı. Sahte banknotun o zamana kadar yaşadığı en acı andı bu. «Keşke kızın cebi yırtık olsaydı da yolda düşseydim !..» diye düşündü. Tavukçu parayı aldı. Güler yüzü o anda değişti, somurttu.

— Bu parayı nerden aldınız ?

Çocuklar, tavukçunun onların bu kadar parayı nerden bulduğundan şüphelendiğini sandılar.

—. Para bizim tavukçu amca. Orta kattaki artist bayan bu sabah verdi. İstersen kendisine telefonla sor.

Şüphe altında kalmaktan üzüldükleri için çocukların gözleri dolu dolu olmuştu. Tavukçu bu paraya, bir de çocuklara baktı, gülümsedi Yumuşak bir sesle,

— Bu para sahte de o yüzden, nereden bulduğunuzu sordum.

— Sahte mi ?!..

Çocuklar şaşkın şaşkın bakıştılar. Güzel, sevimli bayan artiste bunu dünyada söyliyemezlerdi. Ama annelerine tavuk da alamazlardı...

Düşündüklerini anlıyan tavukçu, paketi kızın eline verdi.

— Kiracınız bunu mahsus yapmamış. Ona da bu parayı birisi vermiş. Tavuğu alın. Benden size hediye olsun. Parayı bana ver kızım.

Adam cebinden çakmağını çıkarıp yaktı; sahte banknotu bir ucundan tutarak aleve yaklaştırdı. Sahte banknot öldüğünü hissetti. Fakat üzülmedi : hayatiyle, yapılan bir iyiliği ödemişti.

Böğürtlen ABLA

UĞURSUZ ŞATO

— 2 —

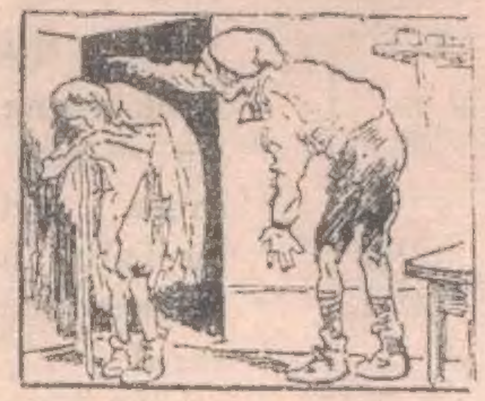

Hancının karısı, «Şu uğursuz adamın adını anmasana, dedi. Duyan olursa, biz de öbür zavallılar gibi Uğursuz Şatonun zindanlarında çürürüz...» Kadın sözünü bitirir bitirmez kapı vuruldu. Han odasına üstü başı param parça, beli iki büklüm ihtiyar bir kadın girdi. «Benuva usta, ne olur bir dilim ekmek versene. Ocağının kenarında biraz ısınıp gideceğim.»

— «Soyundan olduğun şeytanlar barındırsın seni uğursuz büyüçü Keniyo » !

Fakat Alen aralarına girdi. «Tanrı misafiri geri çevrilmez. Benuva dayı» dedi. Kadını elinden tutarak ateşin yanına oturttu, çorbasını ona verdi. Hancı somurtarak, «Yedir ona, yedir !.. O da sana büyü yapsın...» diye homurdandı.

— «Yalan söylüyorsun. Bunu ancak bana fenalık edenlere yaparım. İyiliği hiç unutmam.» Keniyo Alene dönerek «Alen Dütay, iyiliğini unutmıyacağım !» diye ilâve etti.

Karınlarını doyurduktan sonra Keniyo Kadınla Alen beraberce handan çıktılar. Çavuş, Keniyonun ormanda topladığı odunu sırtladı. «Seni kulübene kadar götüreyim teyze. Sonra tekrar hana dönerim. Baksana, artık evimde bekleyen kimse kalmamış...»

Karlı yoldan ağır ağır yürüyen ihtiyar kadın bir aralık bastonunu ormana doğru uzattı. «Dinle !.. Acı acı ulumalar duyuluyordu.» Bunlar kurttur. Uğursuz Şatonun bekçileri. Şeytan Şövalyesinin yiyeceklerini istiyorlar..» O sırada Keniyo kadının kulübesine vardılar.

ÇALINAN TAÇ ÇIKTI

Kardeşlerimizin sabırsızlıkla bekledikleri «Çalınan Taç» romanı basılarak satışa çıkarılmıştır.

Dünyanın en meşhur çocuk romanlarından biri olan bu roman şimdiye kadar bütün dillere çevrilmiş ve milyonlarca çocuk tarafından okunmuştur.

4 renkli bir kapak içinde çıkan bu son derece heyecanlı kitab idarehanemizde 150 kuruşa satılmaktadır.

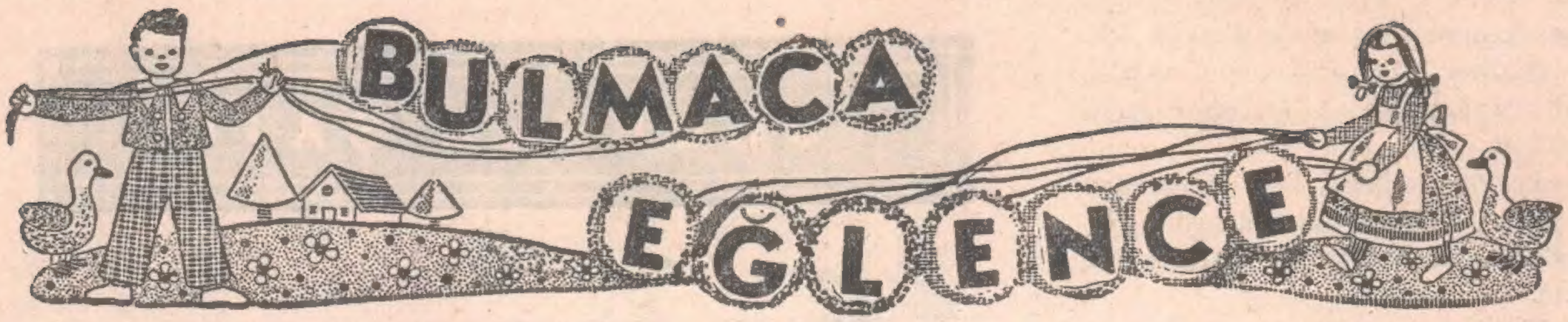

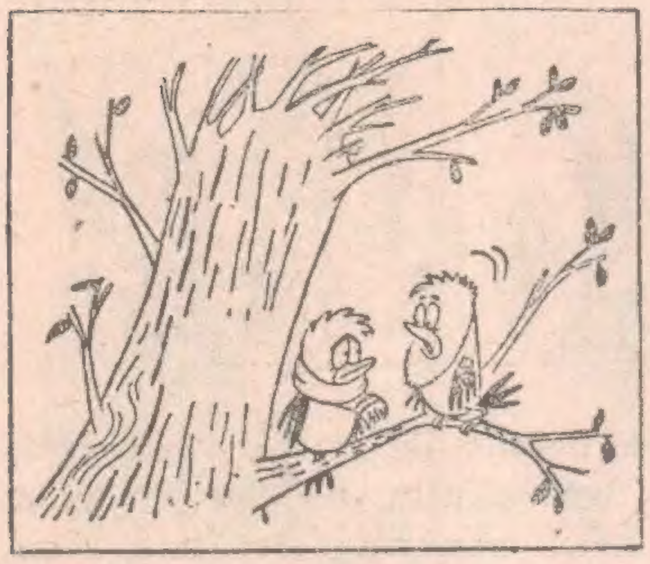

Doktor — Fena halde üşütmüşsünüz. Bir ıhlamur ağacında bir kaç gün istirahat edin.

★

BAHÇE OYUNU

Oyuncular üçer, altışar, dokuzar veya onikişer kişilik olmak üzere üç takıma ayrılırlar. Kalenin karşısına bir başlangıç çizgisi çizilir. Bütün oyuncular bu çizginin arkasında dururlar. Birler, dörtler yediler insan; ikiler, beşler, sekizler maymun; üçler, altılar, dokuzlar da kurbağa olurlar. Birden düdük çalınca insanlar koşarak, maymunlar emekliverek kurbağalar da dört ayak üstünde zıplayarak kaleye giderler ve dönüp kendilerinden sonraki oyuncunun eline dokunurlar. Böylece oyuna devam ederler, önce hangi takım bitirirse oyunu kazanmış sayılır.

★

KARA BULUTLAR

Birgün babası Özdemir'e sordu :

— Söyle bakalım oğlum karabulutlar neden olur.

Özdemir yutkundu, cevap veremedi. Bu sırada orda bulunan Özdemir'in küçük kardeşi Barış, babasına doğru atılarak :

— Kirli sulardan, diye cevap verdi..

KABAHAT KİMDE

Erol, oyuna çok düşkün bir çocuktu. Bu yüzden derse hep zil çaldıktan sonra giriyordu. Öğretmeni onun bu halini babasına şikâyet etmişti. Babası, akşam Erolu yanına çağırarak :

— Öğretmenin şikâyet etti, dedi, sen hep sınıfa zil çaldıktan sonra giriyormuşsun..

— Kabahat bende değil babacığım, zil her vakit oyunumuz bitmeden çalıyor..

BİRAZDA ONLARIN ANNELERİ SEVİNSİN

Annesn, Erkanın karnesindeki zayıfları görünce :

— Birinci karnede sınıfın birincisi idin, dedi. Ben o zaman ne kadar sevinmiştim. Şimdi ise sonuncu olmuşsun, ne ayıp !..

Erkan :

— A... anne hep sen mi sevineceksin, bırak, biraz da arkadaşlarımın anneleri sevinsinler.

Bu resimde (K) harfi ile başlayan 12 şey vardır, bulun bakalım...

DOĞAN KARDEŞ, Perşembe günleri çıkar haftalık çocuk dergisi ★ Sahibi : Kâzım Taşkent ★ Yazı işlerini fiilen idare eden mes'ul Md. Ş. Enis Regü ★ İdare Merkezi : Galata, Yüksekkaldırım Serdarıekrem sokak No.. 48 ★ Mektup ve havale adresi : Posta Kutusu : 2217 — Beyoğlu ★ Telefon : 42933 ★ Abone şartları : Yıllık (52 Sayı) 750 kuruş, altı aylık (26 Sayı) 400 kuruş, üç aylık (13 Sayı) 200 kuruş ★ Yurd dışına iki mislidir. ★ Adres değiştirmek istiyen abonelerin 30 kuruşluk pul göndermeleri lâzımdır ★ Dergiye gönderilen yazılar, resimler basılsın basılmasın geri verilmez ★ Basıldığı yer : Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Basımevi — İstanbul.

Dokuzuncu yıl — 23 Nisan 1953 — Sayı : 343

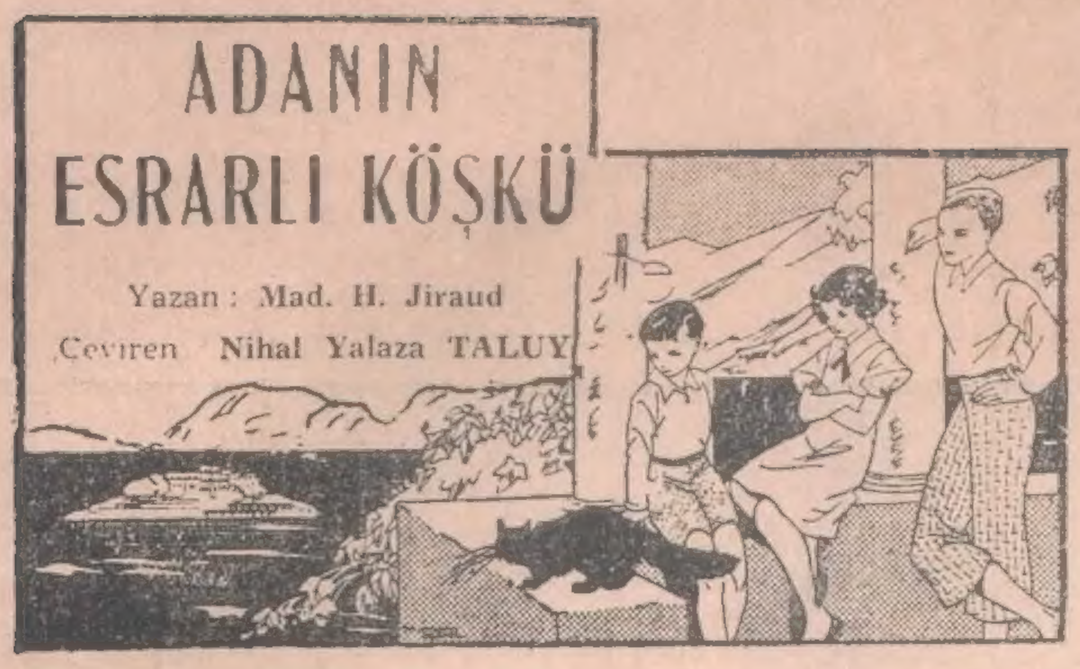

— Bell yengeyle Dik amca! Buluşma öyle içten, öyle sevinçli oldu ki, bir an için hepsi şüphe ve endişelerini unuttular. Lord Armsterin,

— Babanızdan ne haber ? suali, ateşi söndüren su gibi çocukların kahkahalarını ve neşeli çığlıklarını yatıştırdı.

Cerri ölgün bir sesle,

— Hiç; dedi. Kaç zamandır mektup yok. Sebebini bir türlü anlıyamıyoruz.

Lord Armster, elini çocuğun omuzuna koyarak,

— Fena haberler çabuk duyulur Cerri, dedi. Babanın vazifeyle gittiğini biliyorsun. Her yerden kolay kolay haber verilmez.

Lidya söze karıştı :

— Ben de aynı şeyi söylüyorum.

— Belki dediğiniz gibi. Ama babama burada çok ihtiyacım var.

Cerrideki değişiklik herkesin dikkatini çekti. Filip, arkadaşının üzgün, gülmeyen yüzüne hayretle baktıktan sonra,

— Sen sinir hastası olmuşsun Cerri ! diye bağırdı.

— Olsam yeri var.

Cerri, Lüganoya geldikleri gündenberi başlarından geçenleri anlattı. Sözü Davidin kaçmasına getirince büsbütün içerledi. Küçük detektif anlatacaklarını tamamladıktan sonra Lord Armster,

— Haklısın Cerri. Durum gerçekten ciddî, dedi. Babanın fikrini almadan bir şey yapmamız doğru olmaz. Belediye reisinin, önemli bir sebep yokken adadaki köşkünkün sahiplerini sıkıştırması mümkün değildir. Olsa olsa, ben pembe evin sahibiyle görüşüp evi bir kere gezmek için kandırmağa çalışırım. Belki oradaki şeyleri gördükten sonra, senin gibi o da Esterbleyin gidişini şüpheli bulur. Bu meseleyi yemekten sonra Bell yenge ve Lidya ablanızla konuşuruz.

Leydi Bell. genç kızın mutfağa gitmesinden faydalanarak,

— Lidya ne diyor ? diye sordu.

Cerri dudak büktü.

— Lidya ablanın halini hiç beğenmiyorum. Baştan bana yardım edecek gibi oldu. Sonra, birdenbire, döndü. Hatta bana engel olmak istedi.

— Her halde bu işin tehlikesini sezdi de ondan.

Cerri gururla başını kaldırdı.

— Mesleğimizde şahsî tehlikeler daima ikinci plânda kalmalı.

— Evet; ama sen kendinden başka babanın emanet ettiği iki çocuğun hayatından da sorumlusun. Bundan daha büyük vazife olmaz.

— Haklısın Bell yenge.

Lidyanın hali Dik Armster üzerinde de iyi bir tesir bırakmamıştı. Genç kız, bütün sorularına kısaca,

— Cerrinin bu işe karışmasından babasının hoşlanmıyacağını sanıyorum, diye cevap veriyordu.

Dik Armster, karısına, Lidyanın bunu söylerken samimi görünmediğini söyledi. Leydi Bell itiraz etti :

— Kızcağız ne yapsın. Hem babayı hem çocuğu kırmaması lâzım. Bana kalırsa, Lidyanın bu meselede kendine göre bir kahramanlık payı var.

Lidya ile Cerri, villâda kalmaları için Armsterlere çok yalvardılar. Çocukların kalmasına izin veren Lord Dik,

— Sekiz tane çocuk misafir yeter, dedi. Biz de kalacak olursak Parolanız ne kadar güleryüzlü de olsa bırakıp kaçar.

Lord Armster, Cerrinin haberi olmadan serbestçe bilgi toplamak için otelde kalmak istediğini söylemedi tabiî. Yemekte söz hep Bay Duglasın esrarlı kayboluşu etrafında döndü durdu. Bir gece önce ada köşkünde bahsedilen şato soygunları burada da konuşuldu. Meruji, babasının Hindistana gittiğine inanmıyordu. Leydi Bell, Lidyanın fikrini sordu.

— Vallahi, hiçbir fikrim yok. Bay Duglasın ne zaman nerede bulunduğunu kimse kestiremez. Belki Pariste, belki Londrada, belki de Luganodadır...

Meruji heyecanla yerinden fırladı.

— Luganoda... Yanımızda !.

— Bunu söz gelişi söyledim Meruji

Küçük kız iç çekti.

Keşke sahi olsaydı !

Babasını çok özlediği halde sevdiği arkadaşları Aniset, Brijit ve Brunoya kavuşunca Meruji biraz açıldı. Dördü, aralarına en küçükleri Nell ile Nedi alarak pek güzel oynıyorlardı. Üç büyük, Cerri ile başbaşa verdiler. Davidi kurtarmanın çaresini düşünüyorlardı.

Floransa, hep birlikte adaya çıkmağı teklif etti :

— Onlardan daha kalabalığız. Hepsini bağlar, her tarafı ararız.

— Biz onları bağlayıncaya kadar öldürürler bizi !

— Zaten Davidin orada bulunduğuna emin olmadan onlara kafa tutamayız.

★

Akşam yemeğinden sonra karı koca Armsterler otele döndüler. Cerri(Floransla, Patrisi ve Filipi alarak göl kenarında ufak bir gezintiye çıktılar. Tabiî, Cerri ağabeyisinden bir adım ayrılmıyan Pepende onlarla beraberdi. Küçükler, başlarında Lidya olarak evde kalmışlardı.

Çocuklar adanın güzelliğine doyamıyorlardı.

— Devam edecek —

YEŞİL HAZİNE

Çizen : MISTIK

Doğan Kardeş

Biraz sonra ormanın içi dumanlarla dolmuştu. Arif zorlukla nefes alıyordu.

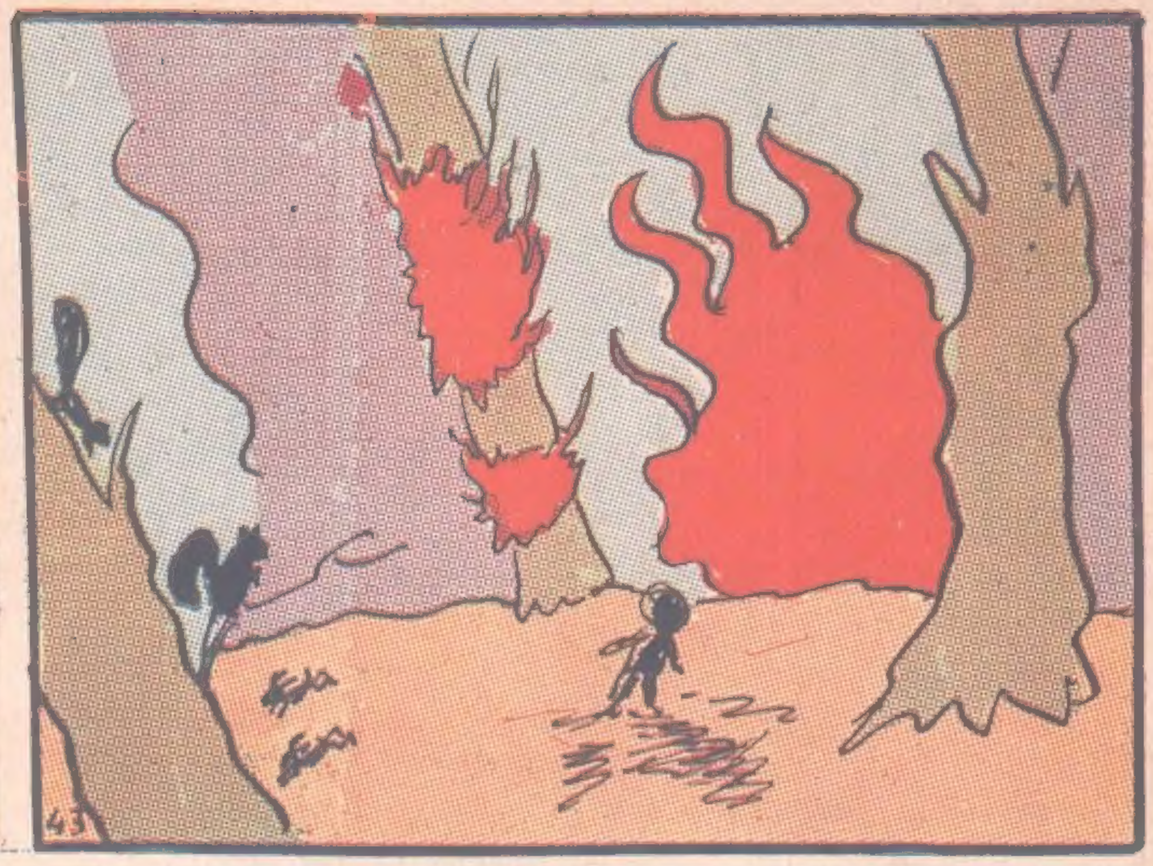

Diğerleri kaybolmuşlardı. Arif nereye gitse önüne ateşler çıkıyordu.

Köylüleri topladım, gayem yangını söndürmekti. Fakat ateşten korkarak kaçan hayvanlar üzerimize saldırdılar.

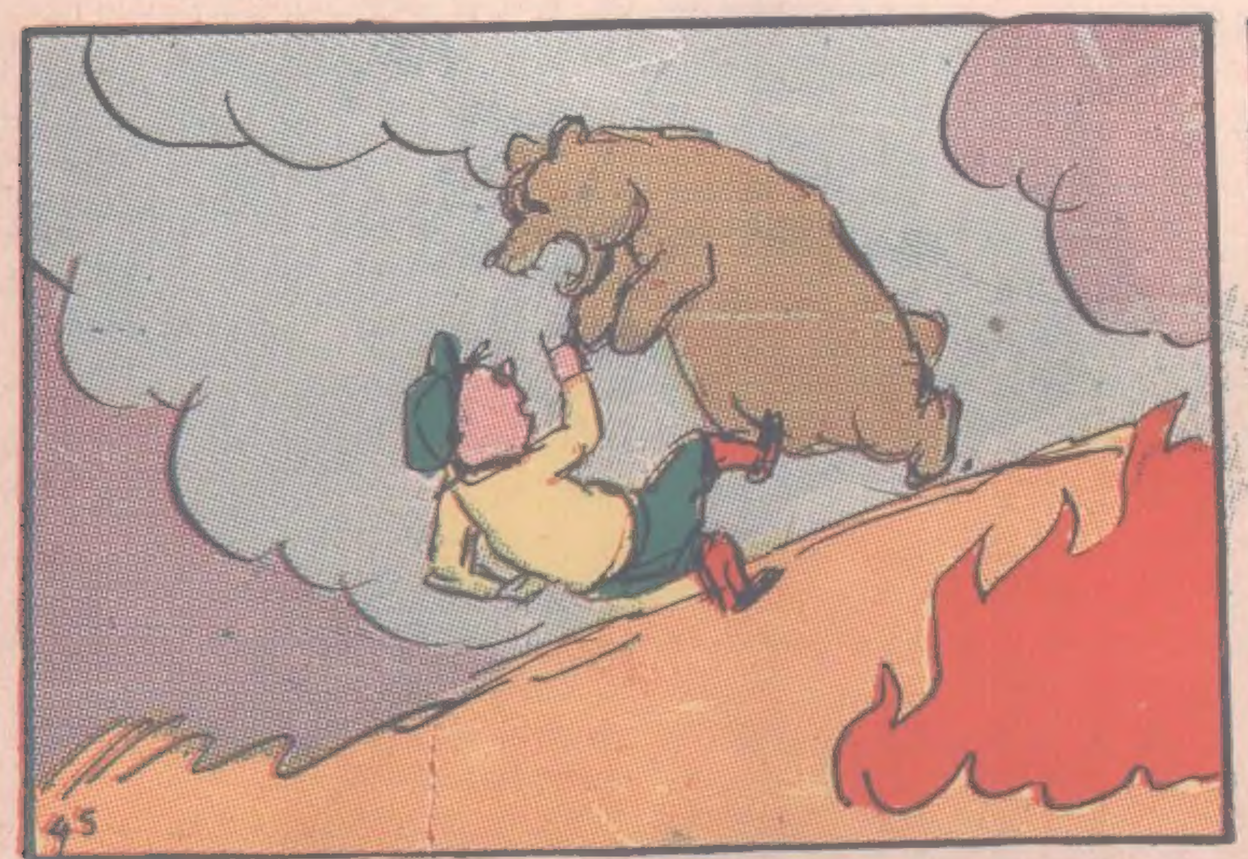

Bir yandan ateşle, bir yandan hayvanlarla mücadele ediyorduk.

Nihayet ateş ormanı sildi süpürdü.

— Devam edecek —